Súd:	Okresný súd Poprad
Spisová značka:	17C/340/2015
Identifikačné číslo súdneho spisu:	8715209822
Dátum vydania rozhodnutia:	15. 01. 2019
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ:	JUDr. Markéta Marečková
ECLI:	ECLI:SK:OSPP:2019:8715209822.7

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Okresný súd Poprad v konaní pred sudkyňou JUDr. Markétou Marečkovou v právnej veci žalobcov: 1./ W. R., nar. XX.XX.XXXX, bytom A. I. Č.. XXX, XXX XX A. I., 2./ X. R., nar. XX.XX.XXXX, bytom A. I. Č.. XXX, XXX XX A. I., žalobcovia právne zastúpení Beňo & partners advokátska kancelária, s.r.o. so sídlom Námestie sv. Egídia 93, 058 01 Poprad, IČO: 44 250 029, proti žalovanej Wüstenrot poisťovňa, a.s. so sídlom Karadžičova 17, 825 22 Bratislava, IČO: 31 383 408, právne zastúpená JUDr. Jaroslav Čollák, advokátom so sídlom Floriánska 19, 040 01 Košice, o zaplatenie nemajetkovej ujmy 40.000,-- eur s prísl., takto

r o z h o d o l :

I. Žalovaná j e p o v i n n á zaplatiť žalobcovi v 1./ rade sumu 20.000,-- eur s 5,05 %-ným p. a. úrokom z omeškania od 23.10.2015 do zaplatenia, všetko do 3 dní od právoplatnosti tohto rozsudku.

II. Žalovaná j e p o v i n n á zaplatiť žalobkyni v 2./ rade sumu 20.000,-- eur s 5,05 %-ným p. a. úrokom z omeškania od 23.10.2015 do zaplatenia, všetko do 3 dní od právoplatnosti tohto rozsudku.

III. V prevyšujúcej časti žalobu z a m i e t a .

IV. P r i z n á v a žalobcom v 1./ a 2./ rade voči žalovanej náhradu trov konania v plnom rozsahu, o výške ktorých súd rozhodne uznesením po právoplatnosti rozsudku.

o d ô v o d n e n i e :

1. Žalobou doručenou súdu 13.08.2015 žalobcovia v 1./ a 2./ rade žiadali, aby súd zaviazal žalovanú zaplatiť žalobcovi v 1./ rade sumu 20.000,-- eur s 5,05 %-ným p. a. úrokom z omeškania od 12.08.2015 do zaplatenia a žalobkyni v 2./ rade sumu 20.000,-- eur s 5,05 %-ným p. a. úrokom z omeškania od 12.08.2015 do zaplatenia a na náhradu trov konania. Nárok odôvodnili tým, že dňa 13.08.2012 vodič motorového vozidla povinne zmluvne poisteného u žalovanej U. B. sa po prejdení ľavotočivej zákruty dostal do šmyku, následkom čoho sa vozidlo naklonilo nabok, narazil do stromu. Z uvedeného auta vypadol spolujazdec W. R., ktorý utrpel rozsiahle zranenia, ktorým na mieste podľahol. Dňa 05.03.2013 na Okresnom súde Trebišov sp. zn. 3T 193/2012 bola schválená dohoda o vine a treste, ktorou bol vodič U. B. uznaný vinným zo spáchania prečinu usmrtenia podľa § 149 ods. 1 Trestného zákona. Žalobcovia boli rodičmi zomrelého W. R., žili s ním v spoločnej domácnosti, boli si veľmi blízki. Strata syna žalobcov silne zasiahla. Išlo o nečakanú, tragickú smrť. Nárok žalobcovia uplatňujú v zmysle § 11, § 13 ods. 2 Občianskeho zákonníka, § 15 ods. 1 zákona 381/2001 Z.z. poukazujúc na rozsudok Súdneho dvora z 24.10.2013 vo veci C-22/2012, ktorý rozhodol, že povinné poistenie zodpovednosti za škodu spôsobenú prevádzkou motorového vozidla má pokrývať aj náhradu nemajetkovej ujmy spôsobenej blízkym osobám obetí usmrtených pri dopravnej nehode.

2. Žalovaná so žalobou nesúhlasila. Keďže zo žiadneho ustanovenia slovenského právneho poriadku, ale ani z právne záväzných aktov Európskej únie nevyplýva, že by sa z povinného zmluvného poistenia mala plniť v rámci náhrady škody na zdraví aj nemajetková ujma pri zásahu do osobnostných práv pozostalých blízkych osôb po obetiach dopravnej nehody. Nárok na náhradu nemajetkovej ujmy možno uplatniť jedine priamo vo vzťahu k vodičovi motorového vozidla, ktorý smrť syna žalobcov zavinil. Nesúhlasila s odkazom žalobcov na rozsudok Súdneho dvora Európskej únie vo veci C-22/2012, podľa ktorého povinné poistenie zodpovednosti za škodu spôsobenú prevádzkou motorového vozidla má pokrývať aj náhradu nemajetkovej ujmy spôsobenej blízkym osobám obetí usmrtených pri dopravnej nehode. Žalovaná uvádzala, že náhrada nemajetkovej ujmy pozostalých po obeti dopravnej nehody nie je predmetom úpravy európskeho práva. Rozsudok Súdneho dvora nemá subsidiárny právny účinok na právny poriadok Slovenskej republiky. Je potrebné vyvodiť záver, že povinné poistenie zodpovednosti za škodu spôsobenú prevádzkou motorového vozidla v Slovenskej republike nepokrýva aj náhrada nemajetkovej ujmy spôsobenej blízkym osobám obetí usmrtených pri dopravnej nehode. Žalovaná namietala aj výšku uplatnenej náhrady nemajetkovej ujmy, považuje ju za neprimerane vysokú. Poukázala na rozhodnutia súdov Rakúska, Francúzka, štátov Beneluxu v obdobných veciach. Poukázala na možnosť spoluviny poškodeného, keďže nemožno vylúčiť, že v prípade, ak by bol poškodený pripútaný bezpečnostným pásom, nedošlo by k jeho vymršteniu a k takému rozsahu zranení, prípadne by nedošlo k jeho úmrtiu.

3. Pojednávania vo veci sa nezúčastnila žalovaná, neúčasť ospravedlnila zástupkyňa právneho zástupcu žalovanej, nežiadala pojednávanie odročiť. V zmysle § 101 ods. 2 Občianskeho súdneho poriadku súd pojednával v neprítomnosti žalovanej.

4. Právny zástupca žalobcu na podanej žalobe v celom rozsahu trval. Poukázal, že priznanie nemajetkovej ujmy je potrebné vykladať v zmysle komunitárneho práva, podľa ktorého sa pod pojmom škoda rozumie tak majetková, ako aj nemajetková ujma. Poukázal na rozhodnutie Európskeho súdneho dvora vo veci C-63/2009 z 06.05.2010, v ňom sa konštatuje, že pojmy škoda a ujma sú dva pojmy s rovnakým slovným koreňom, ktoré sú zameniteľné a treba ich považovať za synonymá a na rozsudok Európskeho súdneho dvora v rozhodnutí C-22/2012 z 24.10.2013. Tvrdil, že pojem škody v zmysle zákona 381/2001 Z.z. je potrebné vykladať extenzívne. Osoba, ktorá má riadne uzatvorené povinné zmluvné poistenie, vykonáva prevádzku motorového vozidla s legitímnym očakávaním, že v prípade, ak prevádzkou tohto vozidla vznikne akákoľvek škoda alebo akýkoľvek nárok tretej osoby, nebude povinná tento nárok uspokojiť sama, ale na miesto nej nastupuje povinnosť poisťovateľa, ktorému pre tento účel platí poistné.

5. Žalobca v 1./ na pojednávaní na podanej žalobe trval. Uviedol, že dňa 13.08.2012 pri dopravnej nehode došlo k usmrteniu ich syna W. R.. Pred dopravnou nehodou s nimi žil v spoločnej domácnosti. Syn bol slobodný. V minulosti mali dve deti. Prvý syn im tiež zomrel, keď mal dva a pol roka v dôsledku požiaru. Ich život po dopravnej nehode sa veľmi zmenil, stratili posledného syna. So žalobkyňou v 2./ rade sa nikdy nezmieria s tým, čo sa stalo, majú zdravotné problémy, sú vo veľmi ťažkej situácii.

6. Žalobkyňa v 2./ rade na pojednávaní súhlasila s vyjadrením žalobcu v 1./ rade. Uviedla, že so synom W. R. pred dopravnou nehodou žili v spoločnej domácnosti, bol to ich posledný syn. Vzťahy s ním boli dobré, nemali s ním žiadne problémy. Syn im pomáhal, pekne sa k ním správal. Dňa 13.08.2012 išiel s kamarátmi do pizzerie v Strede nad Bodrogom a už sa nevrátil. Ich život sa úplne zmenil. Stratili aj posledného syna. Zostali so žalobcom v 1./ rade sami.

7. Zástupkyňa právneho zástupcu žalovanej na pojednávaní žiadala žalobu zamietnuť. Poukázala v plnom rozsahu na písomné vyjadrenie k podanej žalobe. Uviedla, že žalovaná namieta pasívnu legitimáciu v konaní, neuznáva predmetný nárok, keď nárok na náhradu nemajetkovej ujmy vyplývajúci z § 11 Občianskeho zákonníka nie je krytý povinným zmluvným poistením a žalobcovia si ho môžu uplatniť jedine vo vzťahu k vodičovi predmetného motorového vozidla, ktorý zavinil smrť syna žalobcov. Uviedla, že zo žiadneho ustanovenie slovenského právneho poriadku a z právne záväzných aktov Európskej únie nevyplýva, že by sa z povinného zmluvného poistenia mala plniť v rámci náhrady škody na zdraví aj nemajetková ujma pri zásahu do osobnostných práv pozostalých blízkych osôb po obetiach dopravnej nehody. Poukázala na právny názor vyslovený civilistom W.. Y. R. na Slovenských dňoch práva, ktorý podal vyjadrenie, z ktorého možno vyvodiť závery, že náhrada nemajetkovej ujmy pozostalých obetí po dopravnej nehode ako súčasť ochrany osobnostných práv, nie je predmetom úpravy európskeho práva,

pretože táto problematika spadá v zmysle zakladateľských dokumentov Európskej únie do právomoci členského štátu. Povinné poistenie zodpovednosti za škodu spôsobenú prevádzkou motorového vozidla v Slovenskej republike nepokrýva aj náhradu nemajetkovej ujmy spôsobenú blízkym osobám obetí usmrtených pri dopravnej nehode, pretože ju neupravuje vnútroštátne právo Slovenskej republiky.

8. Medzitýmnym rozsudkom súd prvej inštancie rozhodol, že nárok žalobcov v 1./ a 2./ rade voči žalovanej na náhradu nemajetkovej ujmy je dôvodný. Proti rozsudku podala odvolanie žalovaná. Odvolací súd potvrdil rozsudok súdu prvej inštancie dňa 27.10.2016. Žalovaná podala dovolanie. Najvyšší súd Slovenskej republiky dovolanie zamietol dňa 25.10.2018.

9. Žalobcovia v 1./ a 2./ rade sa pojednávania vo veci nezúčastnili, neúčasť ospravedlnil právny zástupca žalobcov, nežiadal pojednávanie odročiť. V zmysle § 180 Civilného sporového poriadku súd pojednával v neprítomnosti žalobcov v 1./ a 2./ rade.

10. Právny zástupca žalobcov na pojednávaní poukázal na použiteľnú analógiu vyplývajúcu zo zákona o sociálnom poistení týkajúcu sa jednorázového odškodnenia pozostalých pri smrti spôsobnej pracovným úrazom. K intenzite zásahu do súkromného života žalobcov v 1./ a 2./ rade poukázal na výsluch žalobcov v 1./ a 2./ rade a písomné podania žalobcov v 1./ a 2./ rade.

11. Právny zástupca žalovanej na pojednávaní výšku uplatneného nároku považoval za neprimerane vysokú. V prípade odškodňovania obetí násilných trestných činov možno poskytnúť náhradu odškodnenia vo výške 50 násobku minimálnej mzdy v r. 2015 50 x 385,-- eur, t. j. 19.000,-- eur. Poukázal na komparáciu odškodňovania ostatných štátov Európskej únie, kde sa sumy odškodnenia pohybujú vo výške 10.000,-- eur - 15.000,-- eur.

12. Právny zástupca žalovanej v písomnom vyjadrení z 03.11.2015 uviedol, že Rakúsky najvyšší súd napr. rozsudkom z 01.07.2004 sp. zn. 2Ob 141/04 priznal 40-ročnému synovi, ktorý nežil v spoločne domácnosti so svojou usmrtenou matkou, náhradu nemajetkovej ujmy vo výške 13.000,-- eur, pričom najvyššie odškodné priznal rakúsky Najvyšší súd rozsudkom z 30.10.2003 sp. zn. 2 Ob 186/03 pozostalému manželovi, ktorý pri dopravnej nehode stratil manželku a 3 maloleté deti, a to vo výške 65.000,-- eur. Pozostalým napr. vo Francúzsku, štátoch Beneluxu, Španielsku a Portugalsku, priznávajú presne určenú paušálnu sumu, ktorej výška závisí od stupňa príbuzenstva, pričom napr. v Belgicku sú stanovené nasledovné paušálne sumy odškodnenia pozostalých: manželka a družka v prípade dlhodobého spolužitia po 12.500,-- eur, dieťa žijúce s usmrteným rodičom v spoločnej domácnosti 12.500,-- eur (dieťa žijúce mimo spoločnej domácnosti 5.000,-- eur, rodič žijúci v spoločnej domácnosti s usmrteným 7.500,-- eur (rodič žijúci mimo spoločnej domácnosti 3.750,-- eur), nasciturus 2.500,-- eur a súrodenec žijúci v spoločnej domácnosti s usmrteným 2.500,-- eur, mimo spoločnú domácnosti 1.500,-- eur. Poukázal na priebeh dopravnej nehody - možnú spoluvinu poškodeného, keď nemožno vylúčiť, že v prípade, ak by bol poškodený pripútaný bezpečnostnými pásmi, žeby nedošlo k jeho vymršteniu a k takému rozsahu zranení, prípadne by nedošlo k jeho úmrtiu.

13. Súd vo veci vykonal dokazovanie prostriedkami procesného útoku: výsluchom právneho zástupcu žalobcov, žalobcov v 1./ a 2./ rade, písomným vyjadrením žalobcov v 1./ a 2./ rade, procesnej obrany: výsluchom právneho zástupcu žalovanej, písomným vyjadrením právneho zástupcu žalovanej a inými dôkazmi, spisom Okresného súdu Trebišov č. k. 3T 193/2012, výsluchom svedka U. B., z vykonania ktorých súd zistil skutkový stav:

14. Žalobcovia v 1./ a 2./ rade v konaní uplatnili voči žalovanej nárok na náhradu nemajetkovej ujmy vzniknutej v dôsledku smrti syna žalobcov v 1./ a 2./ rade W. R. pri dopravnej nehode dňa 13.08.2012, ktorú zavinil vodič U. B. povinne zmluvne poistený u žalovanej.

15. Z úmrtného listu W. R. je zrejmé, že W. R., nar. XX.XX.XXXX zomrel dňa XX.XX.XXXX.

16. Zo spisu Okresného súdu Trebišov sp. zn. 3T 193/2012 súd zistil, že bola schválená dohoda o vine a treste dňa 05.03.2013, v ktorej bol U. B. uznaný za vinného za to, že dňa XX.XX.XXXX v čase okolo 23.30 hod. riadil osobné motorové vozidlo zn. Mercedes-Benz EČV: D. XXX S. po ceste č. III/55323 v smere od obce Streda nad Bodrogom smerom do obce Malý Kamenec, pričom v ľavotočivej zákrute nedodržal maximálnu povolenú rýchlosť, následkom čoho zišiel s vozidlom mimo vozovku, nezvládol

šmyk a narazil do stromu, pričom z tohto vozidla vymrštilo spolujazdca W. R. sediaceho na prednom sedadle, ktorý utrpel mnohopočetné poranenia orgánov hrudníka a brucha, ktorým na mieste podľahol. Teda inému z nedbanlivosti spôsobil smrť, čím spáchal prečin usmrtenia podľa § 149 ods. 1 Trestného zákona.

17. Svedok U. B. na pojednávaní trval na všetkých skutočnostiach, ktoré predniesol v rámci výsluchu v trestnom konaní pred Okresnom súdom Trebišov. Uviedol, že predmetné motorové vozidlo v inkriminovanom čase riadil on. Na jednom úseku cesty bola rozbitá cesta, pred zákrutou dostali šmyk, narazili na stranu. Nebohý W. R. nebol pripútaný pásom, sedel na mieste spolujazdca. Okrem neho v aute sedeli štyria, nikto nebol pripútaný bezpečnostným pásom. Všetci vyšli z auta von, videli neb. W. R., ktorému už nedokázali pomôcť napriek tomu, že volali rýchlu zdravotnú pomoc. V čase dopravnej nehody svedok išiel rýchlosťou cca 110 km/1 hod., nebol pod vplyvom alkoholu.

18. Podľa čl. 19 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky, každý má právo na zachovanie ľudskej dôstojnosti, osobnej cti, dobrej povesti a na ochranu mena.

19. Podľa čl. 19 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky, každý má právo na ochranu pred neoprávneným zasahovaním do súkromného a rodinného života.

20. Podľa čl. 8 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a slobôd, každý má právo na rešpektovanie svojho súkromného a rodinného života, obydlia a korešpondencie.

21. Podľa § 11 Občianskeho zákonníka, fyzická osoba má právo na ochranu svojej osobnosti, najmä života a zdravia, občianskej cti a ľudskej dôstojnosti, ako aj súkromia, svojho mena a prejavov osobnej povahy.

22. Podľa § 13 ods. 1 Občianskeho zákonníka, fyzická osoba má právo najmä sa domáhať, aby sa upustilo od neoprávnených zásahov do práva na ochranu jej osobnosti, aby sa odstránili následky týchto zásahov a aby jej bolo dané primerané zadosťučinenie.

23. Podľa § 13 ods. 2 Občianskeho zákonníka, pokiaľ by sa nezdalo postačujúce zadosťučinenie podľa odseku 1 najmä preto, že bola v značnej miere znížená dôstojnosť fyzickej osoby alebo jej vážnosť v spoločnosti, má fyzická osoba tiež právo na náhradu nemajetkovej ujmy v peniazoch.

24. Podľa § 13 ods. 3 Občianskeho zákonníka, výšku náhrady podľa odseku 2 určí súd s prihliadnutím na závažnosť vzniknutej ujmy a na okolnosti, za ktorých k porušeniu práva došlo.

25. Podľa § 853 ods. 1 Občianskeho zákonníka, občianskoprávne vzťahy, pokiaľ nie sú osobitne upravené ani týmto ani iným zákonom, sa spravujú ustanoveniami tohto zákona, ktoré upravujú vzťahy obsahom aj účelom im najbližšie.

26. Podľa § 420 ods. 1 Občianskeho zákonníka, každý zodpovedá za škodu, ktorú spôsobil porušením právnej povinnosti.

27. Podľa § 427 ods. 1 Občianskeho zákonníka, fyzické a právnické osoby vykonávajúce dopravu zodpovedajú za škodu vyvolanú osobitnou povahou tejto prevádzky.

28. Podľa čl. 3 ods. 1 Smernice Rady (72/166/EHS) z 24.04.1972 o aproximácii právnych predpisov členských štátov týkajúcich sa poistenia zodpovednosti za škodu spôsobenú motorovými vozidlami a kontroly plnenia povinnosti poistenia tejto zodpovednosti, každý členský štát prijme v súlade s článkom 4 všetky primerané opatrenia, aby zabezpečil, že zodpovednosť za škodu spôsobenú prevádzkou vozidiel obvykle sa nachádzajúcich na jeho území je pokrytá poistením. Rozsah krytia zodpovednosti a podmienky tohto krytia sa určia na základe týchto opatrení.

29. Podľa čl. 22 Smernice Európskeho parlamentu a Rady 2009/103/ES z 16.09.2009 o poistení zodpovednosti za škodu spôsobenú prevádzkou motorových vozidiel a o kontrole plnenia povinnosti poistenia tejto zodpovednosti, osobnú ujmu a škodu na majetku, ktorú utrpeli chodci, cyklisti a iní nemotorizovaní užívatelia cesty, ktorí sú obyčajne najslabšími účastníkmi nehody, by malo pokrývať

povinné poistenie vozidla účastného na nehode, kde majú nárok na odškodnenie podľa vnútroštátneho občianskeho práva. Toto ustanovenie nepredurčuje zodpovednosť za škodu alebo úroveň výšky odškodneného pri konkrétnej nehode podľa vnútroštátnych právnych predpisov.

30. Podľa čl. 36 Smernice Európskeho parlamentu a Rady 2009/103/ES z 16.09.2009 o poistení zodpovednosti za škodu spôsobenú prevádzkou motorových vozidiel a o kontrole plnenia povinnosti poistenia tejto zodpovednosti, skutočnosť, že osoba, ktorá utrpela ujmu alebo škodu, má priame právo na žalobu proti poisťovni, je logickým doplnením určenia takýchto zástupcov a navyše zlepšuje právne postavenie poškodených osôb pri dopravných nehodách vzniknutých mimo členského štátu, v ktorom má taká osoba trvalý pobyt.

31. Podľa § 4 ods. 1 zákona 381/2001 Z.z. o povinnom zmluvnom poistení zodpovednosti za škodu spôsobenú prevádzkou motorového vozidla a o zmene a doplnení niektorých zákonov, poistenie zodpovednosti sa vzťahuje na každého, kto zodpovedá za škodu spôsobenú prevádzkou motorového vozidla uvedeného v poistnej zmluve.

32. Podľa § 4 ods. 2 písm. a) zákona 381/2001 Z.z. o povinnom zmluvnom poistení zodpovednosti za škodu spôsobenú prevádzkou motorového vozidla a o zmene a doplnení niektorých zákonov, poistený má z poistenia zodpovednosti právo, aby poisťovateľ za neho nahradil poškodenému uplatnené a preukázané nároky na náhradu škody na zdraví a nákladov pri usmrtení.

33. Podľa § 15 ods. 1 zákona 381/2001 Z.z. o povinnom zmluvnom poistení zodpovednosti za škodu spôsobenú prevádzkou motorového vozidla a o zmene a doplnení niektorých zákonov, náhradu škody uhrádza poisťovateľ poškodenému. Poškodený je oprávnený uplatniť svoj nárok na náhradu škody priamo proti poisťovateľovi /20/ a je povinný tento nárok preukázať.

34. Súd medzitýmnym rozsudkom rozhodol o základe nároku žalobcov v 1./ a 2./ rade voči žalovanej titulom nemajetkovej ujmy.

35. V tejto časti konania súd sa zaoberal výškou uplatneného nároku.

36. Po vykonaní dokazovania súd posúdil podstatné skutkové tvrdenia a právne argumenty strán a dospel k záveru, že žalobou uplatnený nárok žalobcov v 1./ a 2./ rade je v plnom rozsahu dôvodný. Uplatnená výška nemajetkovej ujmy pre každého zo žalobcov po 20.000,-- eur je primeraná všetkým okolnostiam prípadu.

37. Súd nemal pochybnosť o tom, že smrť W. R. - syna žalobcov v 1./ a 2./ rade spôsobila veľmi vážny zásah do súkromného života žalobcov v 1./ a 2./ rade. Žiadna z morálnych foriem zadosťučinenia v tomto prípade nemôže byť postačujúca. Smrťou syna žalobcov v 1./ a 2./ rade stratili sociálne, morálne, citové puto vytvorené medzi nimi a nebohým synom W. R.. Nebohý W. R. žil so žalobcami v 1./ a 2./ rade v spoločnej domácnosti, bol jediným žijúcim synom žalobcov v 1./ a 2./ rade, po tom, čo tragicky žalobcom v 1./ a 2./ rade zahynul prvý syn vo veku 2,5 roka pri požiari. Žalobcovia v 1./ a 2./ rade v dôsledku tragickej nehody stratili aj druhého - posledného syna. Neb. W. R. ako už jediný syn mal byť oporou žalobcov v 1./ a 2./ rade v starobe. Žalobcovia v 1./ a 2./ rade od smrti syna majú narušený celý život, nikdy sa so smrťou syna nedokážu zmieriť. Ostali sami. Žalobcovia v 1./ a 2./ rade stratili možnosť prijímať i prejavovať lásku, priazeň, dostávať oporu, porozumenie.

38. Protiprávnym konaním U. B. došlo k nenávratnej deštrukcii väzieb súkromného života žalobcov v 1./ a 2./ rade. Následky zásahu nie je možné odstrániť len morálnou satisfakciou. Intenzita zásahu do práv žalobcov v 1./ a 2./ rade zvyšuje skutočnosť, že žalobcovia v 1./ a 2./ rade s neb. synom žili v spoločnej domácnosti, nízky vek nebohého, skutočnosť, že jeho úmrtie bolo neočakávané a okolnosť, že žalobcovia v 1./ a 2./ rade v minulosti v dôsledku tragickej udalosti už stratili jedného syna. Náhradu nemajetkovej ujmy môže u žalobcov v 1./ a 2./ rade prispieť k zmierneniu stavu.

39. Súd pri určení výšky nemajetkovej ujmy vychádzal z kritérií podľa judikatúry súdov Slovenskej republiky a Českej republiky. Nedá sa vytvoriť žiadna metodika, nejde o odborné medicínske posúdenie, ale o zváženie dopadu ujmy do osobnostnej sféry pozostalých.

40. Súd skúmal okolnosti na strane poškodených.

41. Súd dospel k názoru, že žalobcovia v 1./ a 2./ rade s neb. W. R. mali veľmi pekný vzťah rodičov a syna. Žili v spoločnej domácnosti, neb. W. R. bol jediným synom žalobcov v 1./ a 2./ rade po tom, čo žalobcom v 1./ a 2./ rade zahynul tragicky prvý syn vo veku 2,5 roka pri požiari. Žalobcovia v 1./ a 2./ rade počítali s tým, že neb. W. R. bude ich oporou v starobe. Súd prihliadol na vek neb. W. R. v čase dopravnej nehody 22 rokov i vek žalobcov v 1./ a 2./ rade v tom čase žalobca v 1./ rade 48 rokov, žalobkyňa v 2./ rade 41 rokov. Ak by sa nestala dopravná nehoda, je predpoklad, že ešte veľa rokov mohli žalobcovia v 1./ a 2./ rade žiť s neb. W. R.. Neb. W. R. zahynul príliš mladý.

42. Samotná ľútosť škodcu s prihliadnutím na zavinenie škodcu, neprimeraná a prekročená rýchlosť jazdy a majetkové pomery škodcu neodôvodňujú priznanie nemajetkovej ujmy v nižšej výške ako bola uplatnená.

43. K námietke žalovanej o prípadnom spoluzavinení neb. W. R. súd konštatuje, že samotná skutočnosť, že neb. W. R. nebol v čase dopravnej nehody pripútaný bezpečnostným pásom s prihliadnutím na všetky ostatné okolnosti nemôže byť dôvodom na zníženie nemajetkovej ujmy. A to prihliadnúc aj na skutočnosť, že ťažko možno s istotou tvrdiť, že v prípade pripútania sa bezpečnostným pásom by následky dopravnej nehody boli s určitosťou v rozsahu takom, ktorý by nemal za následok smrť W. R..

44. Za daných okolností súd prihliadol na všetky okolnosti na strane žalobcov v 1./ a 2./ rade, neb. W. R. i škodcu a dospel k záveru, že uplatnená nemajetková ujma 20.000,-- eur pre žalobcu v 1./ rade a 20.000,-- eur pre žalobkyňu v 2./ rade je primeraná.

45. Je potrebné upriamiť pozornosť i na rozhodovaciu prax súdov v obdobných veciach:
- rozsudok Vrchního soudu v Praze sp. zn. 3Co 49/2012 priznal náhradu nemajetkovej ujmy otcovi 600.000,-- Kč, ktorého syn zomrel následkom zrážky autobusu a lokomotívy vo veku 17 rokov. Podľa kurzového lístka k 15.01.2019 prepočet predstavuje 23.463,16 eur.
- rozsudok Vrchního soudu v Olomouci sp. zn. 1Co 47/2004 priznal náhradu nemajetkovej ujmy otcovi 500.000,-- Kč, ktorého dieťa zahynulo pri dopravnej nehode, pri ktorej existovala nedbanlivosť vodiča - alkohol, neprimeraná jazda.
- rozsudok Krajského soudu v Brne sp. zn. 24C 123/2011 priznaná náhrada 150.000,-- Kč matke, 150.000,-- Kč otcovi dieťaťa, ktoré zahynulo pri dopravnej nehode, vek dieťaťa 8 rokov, jediné dieťa rodičov.
- Najvyšší súd Slovenskej republiky vo veci sp. zn. 2Cdo 154/2010 priznal náhradu nemajetkovej ujmy obom rodičom 2 krát po 17.000,-- eur, ktorých dcéra zahynula pri dopravnej nehode.

46. Podľa doporučenia Najvyššieho súdu Českej republiky vo veci 4Tdo 1402/2015, 4Tdo 1421/2015 vzhľadom k doterajšej judikatúre, cenovému vývoju a s prihliadnutím k zahraničným skúsenostiam sa ako základné rozpätie pre stanovenie výšky náhrady v rozhodnutiach Najvyššieho súdu doporučuje 240.000,-- CZK až 500.000,-- CZK v typovom prípade najbližších osôb (manželia, rodičia a deti), ak sú popísané kritéria neutrálne. Je namieste vychádzať skôr z hornej hranice.

47. Právny zástupca žalobcov poukázal na analógiu zákona o sociálnom poistení - § 94 upravujúci jednorazové odškodnenie, podľa ktorého blízki príbuzní (manžel, manželka, nezaopatrené dieťa) poškodeného, ktorý zomrel v dôsledku pracovného úrazu alebo choroby z povolania majú nárok na jednorazové odškodnenie až do výšky najviac 46.485,40 eur v závislosti od denného vymeriavacieho základu poškodeného.

48. Právny zástupca žalovanej poukázal na analógiu zákona č. 215/2006 Z.z. o odškodňovaní osôb poškodených násilnými trestnými činmi § 5 ods. 1, podľa ktorého bolo možné poskytnúť náhradu odškodnenia 50 x minimálna mzda v r. 2015 385,-- eur, t. j. 19.000,-- eur.

49. Súdom priznaná nemajetková ujma korešponduje i so zákonom o sociálnom poistení i so zákonom o odškodňovaní osôb poškodených násilnými trestnými činmi. Je potrebné uviesť, že následok u neb. W. R. nastal rovnaký pri nedbanlivostnom trestnom čine ako by nastal pri násilnom trestnom čine.

50. Na základe uvedených skutočností v súlade s citovanou právnou úpravou súd rozhodol tak, ako je uvedené v enunciáte rozsudku.

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku je možné podať odvolanie do 15 dní od doručenia rozsudku na tunajšom súde. V odvolaní sa popri všeobecných náležistostiach podania uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (odvolacie dôvody) a čoho sa odvolateľ domáha (odvolací návrh).
Odvolanie možno odôvodniť len tým, že
a)neboli splnené procesné podmienky,
b) súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces,
c) rozhodoval vylúčený sudca alebo nesprávne obsadený súd,
d) konanie má inú vadu, ktorá mohla mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci,
e) súd prvej inštancie nevykonal navrhnuté dôkazy, potrebné na zistenie rozhodujúcich skutočností,
f) súd prvej inštancie dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam,
g) zistený skutkový stav neobstojí, pretože sú prípustné ďalšie prostriedky procesnej obrany alebo ďalšie prostriedky procesného útoku, ktoré neboli uplatnené, alebo
h) rozhodnutie súdu prvej inštancie vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci.
Odvolanie proti rozhodnutiu vo veci samej možno odôvodniť aj tým, že právoplatné uznesenie súdu prvej inštancie, ktoré predchádzalo rozhodnutiu vo veci samej, má vadu vyššie uvedenú, ak táto vada mala vplyv na rozhodnutie vo veci samej.
Odvolacie dôvody a dôkazy na ich preukázanie možno meniť a dopĺňať len do uplynutia lehoty na podanie odvolania.
Ak povinný dobrovoľne nesplní, čo mu ukladá vykonateľné rozhodnutie, oprávnený môže podať návrh na vykonanie exekúcie podľa osobitného zákona; ak ide o rozhodnutie, ktorým bola upravená starostlivosť o maloletého, styk s maloletým alebo iná ako peňažná povinnost vo vzťahu k maloletému, oprávnený môže podať návrh na súdny výkon rozhodnutia.